Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Thomæ Goodwini Moses & Aaron Seu Civiles & Ecclesiastici Ritus Antiquorum Hebræorum

Godwin, Thomas

Bremæ, MDCCX

VD18 12442798

Cap. IV. De Dagone.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18703

Visual Library

lus, (4) h. e. cui *se fœdere obstrinxerant*. Ἔθηκαν ἑαυτοῖς τῷ Βάαλ διαθήκην τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς θεόν. *Posuerant sibi cum Baale fœdus, ut ipse esset sibi Deus.* LXX. *Interp. Jud.* VIII. 33.

IX. Quod attinet *Belum* & *Draconem*, (5) parùm exstat de ipsis, nisi id, quod de ipsorum historia *libri Apocryphi* produnt.

CAP. IV.

De Dagone.

I. HEbræorum Magistri docent, quòd hoc idolum ab umbilico in piscem desierit, sed à fronte ad umbilicum retulerit hominem.

(4) Putant quidam *Baal-Berith* esse idem cum *Baal-Peor* idolum. Alii, *Baal-Berith* fuisse fœminam *Berythi* urbis Deam. Vid. Cel. *Burman* **Utl. over Richt.** VIII. 33. Sunt tamen alii, qui cum Autore nostro putant fuisse idolum *Jovis*, qui in fœderis percussione invocatus est, ut perjuros fulmine sterneret. Hinc apud Romanos *Fecialis* seu *Pater-patratus*, cum alio populo fœdus feriens, dicebat; *Audi Jupiter* &c. quæ sententia plausibilis est.

(5) Quòd *dracones* olim apud Gentes & hodie apud Indos colantur, negari non potest. Memoriabile est, quod legitur in *Itinerario Neuhoffii* p. 99. de dracone, qui ad odorem assatarum gallinarum, aut adipis, aut aliorum benè olentium ciborum, omnes undas & pisces contra navem eam, ex qua odor prodit, commovere dicitur, & ob id colitur. In alio *Itinerario*, nescio jam quo, legitur, in India Orientali, credo in Insula *Java*, in lacu altum & cultum crocodilum, qui audito proprio suo nomine se extra undas extulerit, hominesque maleficos absorpserit.

Landesbibliothek Oldenburg

minem. (1) *R. Dav.* 1. *Sam.* V. Hoc concludunt ex 1. *Sam.* V. 4. שׁתי כפות ידיו *duæ palmæ manuum ejus abscissæ erant ad limen.* Præterea dicunt quod דגון

(1) Ex profanis scriptis atque etiam sacris ὀφθαλμοφανῶς patet, *Dagonem* duplicis formæ fuisse, humanæ & marinæ; piscis erat, ut Anatomici dicunt, truncus, h. e. venter; homo erant artus, h. e. caput, manus, pedes. Abscissas ei manus, cùm cecidisset, fuisse, testatur S. Scriptura, adnatos autem caudæ pedes scribunt profani Autores. Unde LXX. loco *Samuelis* adducto verba hæc habent: ἀμφότερα τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἀφῃρημένα, *utræque pedum plantæ ei ablatæ.* Quorum verborum ne ἴχνη quidem est in Hebræo, uti loquitur *Seldenus*, explicant tamen formam *Dagonis*. *Vossius* & *Seldenus* ajunt, *Dagonem* fuisse Deam istam *Atergatem*, seu *Venerem* Syriam, quæ masculinum & fœmininum numen putabatur, & *Lunus* & *Luna*, atque ex spuma maris orta dicitur. Sed si mihi licet hariolari, putem, Phœnices in uno idolo Deum suum & Maris & Terræ adorâsse, quia ex utraque parte divitiæ ipsis affluebant. Veluti Majores nostri *Crodum* suum Deum coluerunt, qui messoris specie cinctum lineum gestabat, dextrâ ferens vasculum rosis repletum, sinistrâ erectâ currus rotam, pedibusque nudis insistens pisci squamoso & aspero, quem *percam* vocamus. Hic *Crodus* fuit Κρόνος *Saturnus*, suâ rotâ κρόνον *tempus* denotans; vasculo frugum pleno, *agriculturam.* Piscis autem notavit vel *Venerem* vel *Neptunum*, cui insidiatus est *Saturnus*. Sic *Dagon* significabit *Saturnum* & *Venerem*, quæ ex mari nata est, aut *Opem*, quæ tot Deos marinos genuit marito *Saturno*. Quòd *Dagon* piscis formam habuerit & Deam marinam notârit, antea probavimus; quòd autem quoque *Saturnum* humanâ formâ suâ retulerit, hoc videntur probare LXX. qui 1. *Sam.* V. 6. ubi de populatione legitur, addunt, in agris ipsorum natos esse mures, unde in illorum signum aurei mures facti sunt, *cap.* VI. 5. Quâ re Deus Philistæos docuit, *Saturnum* illum agrorum præsidem, & Deum ἀπομυῖον existimatum, non posse abigere mures.

Landesbibliothek Oldenburg

דגון dicatur ab Hebr. דג *piscis*, secundùm quam descriptionem ipsum vocare liceat *Philistæorum Neptunum*, vel *Tritona*, nam *Triton* non absimilem babuisse figuram fingitur. *Frons hominem præfert, in piscem desinit alvus. Pier. Hierogl. l. 31. pag. 28.*

II. Alii דגון deducunt à דגן *frumentum*, dicuntque ipsum primum aratri frumentique usum invenisse, quare ipsum interpretantur *Jovem Aratrium. Philo Byblius apud Euseb. de præp. E. l. 1. cap. 7.* Hoc respectu possumus ipsum nominare *Saturnum Philistæorum*, quoniam credula Antiquitas *Saturnum* finxit primum agriculturæ repertorem, propterea que eum pinxit manu falcem tenente, quod commodissimum agriculturæ instrumentum est. *Pier. Hierogl. lib. 32. pag. 228. & lib. 56.* Utraque hæc sententia suos agnoscit Autores, & hactenùs neutra justè refelli potuit. (†)

III. Præterea non desunt inter ipsos Judæos, qui dicant, hoc idolum *Dagonis* effictum fuisse in

(†) Qui *Dagonem* & *Atergatim* idem fuisse Numen statuunt, putant id dici corruptèque scribi pro אַדִּיר דָּג *Magnificus piscis*. *Bocharti* judicio potior est veterum sententia, quâ Dagon & Atergatis vel Astarte planè diversa sunt numina. Quod planum ex Theologia Phœnicum apud *Philonem Byblium*, ubi *Dagon* frater est, & *Astarte Saturni* uxor. Ibidem Dagon redditur Σίτων *frumentarius*; quia דגון Ebræis *frumentum* est, & additur causa nominis; Ἐπειδὴ εὗρε σῖτον καὶ ἄροτρον, ἐκλήθη Ζεὺς ἄροτριος. Sed jamjam diximus verisimile videri, utrumque genus scil. & Deum & Deam in eo idolo cultum.

Landesbibliothek Oldenburg

formam humanam. *R. Levi* I. *Sam.* V. Nihilominus opinio *Scaligeri* verisimilis videtur, quòd illi, quibus *Dagon* exponitur *Jupiter Aratrius*, sive ἀγρότης *ruricola*, errare possint & legere שָׂדֶה, quæ vox significat *agrum*, pro שַׁדַּי, quod est nomen Dei *Omnipotentis*.

CAP. V.

De Vitulo fuso.

I. HIstoria *fusi vituli* latè recensetur *Exod.* XXXII. ubi legimus populum per absentiam Mosis ab Aarone petiisse sibi fieri Deos, quibus tum ipse dederit *vitulum fusum*.

II. Ratio, cur Deum potiùs ἐν ὁμοιώματι in *similitudine vituli* adorârint, quàm alîus creaturæ, in genere ab Interpretibus hæc redditur, quòd istum errorem inbibissent ab Ægyptiis, qui vivum bovem colebant, (1) quem *Apim* vocabant aut *Serapim*,

(1) *Bochartus in Hieroz. lib.* 2. *c.* 34. probat *vitulum* non fuisse emblema *Apis* vel *Serapis*, quia horum cultus longè recentior sit, quàm egressus ex Ægypto, nec quoque *Josephum* unquam sub forma bovis cultum, uti inferiùs probare tentat Autor noster, quia *Exod.* I. 8. legitur penitùs exoleta memoria *Josephi* fuisse. Quid ergo dicemus, cur Israelitæ potiùs *bovem*, quàm aliud idolum probârint? Resp. Israelitæ aut imperârunt Aaroni μοχοποιήσαι, aut *vitulus* occultâ quâdam sorte ac manu exstitit, uti Judæi censent plerique; sed prius probabilius. Videntes ergo Israelitæ